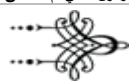

منطق - آزمون علمی قم - اردیبهشت ۱۴۰۳

توجه: لطفاً به تمام سؤالات پاسخ دهید. (هر ۴ جواب غلط یک نمره منفی دارد)

۱. دلالت صوت مؤذن بر دخول وقت نماز، چه دلالتی است؟

- ا. التزامی ☐ ب. وضعی غیر لفظی ☐ ج. تضمنی ☐ د. طبعی ☐

۲. کدام گزینه از مشکلات تعریف به مابین نیست؟

- ا. جامع نبودن ☐ ب. مانع نبودن ☐ ج. واضح نبودن الفاظ تعریف ☐ د. عدم امکان حمل مابین بر مابین ☐

۳. «ناطق فصل انسان است» یعنی ناطق کلی

- ا. ذاتی بیانگر جزء مساوی با مصادیق انسان است ☐ ب. ذاتی بیانگر جزء اعم از ذات انسان است ☐
ج. ذاتی بیانگر تمام ذات انسان است ☐ د. خارج از ذات مساوی با مصادیق انسان است ☐

۴. در کدام گزینه همه متعلقات تصور از یک نوع هستند؟

- ا. «اگر بیماری می‌میرم»، «انسان حیوان ناطق است» ☐ ب. «عجب هوایی!»، «چه روز زیبایی!»، «کتاب علی» ☐
ج. «علی»، «محمد»، «برو!»، «هستم» ☐ د. «اکنون که نیک می‌نگرم»، «ناבעه‌ترین فیزیکدان تاریخ، انیشتین»، «به لب جوی نشین و گذر عمر ببین!» ☐

۵. کدام گزینه درباره «عکس سالبه جزئیه» صحیح است؟

- ا. عکس ندارد ☐ ب. در هیچ شرایطی و با هیچ ماده‌ای عکس مستوی صادق ندارد ☐
ج. عکس نقیض ندارد ☐ د. تا جایی که به صورت مربوط است، عکس مستوی لازم الصدق ندارد ☐

۶. در جمله «این خانه را ۵۰۰ میلیون تومان خریدم» دلالت لفظ «خانه» بر «دیوار خانه» از کدام قبیل است؟

- ا. دلالت التزامی ☐ ب. دلالت تضمنی ☐ ج. استعمال مجازی با علاقه جزء و کل است ☐ د. دلالت مطابقی ☐

۷. کدام گزینه درباره مفهوم «بالا» و «پایین» غلط است؟

- ا. می‌توان هر یک از این دو مفهوم را با مفهوم دیگر تعریف کرد ☐ ب. اجتماع این دو مفهوم در یک مکان و زمان و از یک جهت واحد ممکن نیست ☐
ج. می‌توان با تغییر اسناد این دو مفهوم را در شیء واحد، قابل جمع دانست ☐ د. شناخت هر یک از این دو مفهوم مستلزم شناخت مفهوم دیگر است ☐

۸. کدام گزینه درباره عبارت «به من فقیر بیچاره کمک کنید»، صادق است؟

- ا. قضیه نیست؛ زیرا مدلول آن مستقیماً تصدیق و تکذیب نمی‌پذیرد ☐
ب. قضیه است؛ زیرا تصدیق و تکذیب می‌پذیرد، هرچند به اعتبار مدلول التزامی ☐
ج. قضیه نیست؛ زیرا از درستی ادعای فقر بی‌اطلاعیم، پس نمی‌توانیم تصدیق و تکذیب کنیم ☐
د. قضیه است؛ زیرا یک مرکب تام است و مرکب تام «قول» نامیده می‌شود. در برخی اصطلاحات «قول» همان «قضیه» است ☐

۹. کدام مفهوم، مشکک است؟

- ا. طلا ☐ ب. حیوان ☐ ج. فلز ☐ د. وجود ☐

۱۰. مقسم «جزئی» و «کلی» چیست؟

- ا. لفظ مفرد، با قطع نظر از معنا ☐ ب. لفظ مختص از حیث معنا ☐ ج. مفهوم ☐ د. مطلق لفظ ☐

۱۱. اصطلاح «لفظ مشترک» را تعریف کنید.

- ا. لفظی که به طور جداگانه برای چند معنا وضع شده ☐ ب. لفظی که برای معانی متعدد و متناسب وضع شده ☐
ا. لفظی که برای یک معنای مشترک میان افراد متعدد وضع شده ☐ د. لفظی که مشترک میان چند زبان باشد ☐

۱۲. کدام گزینه درباره مفهوم «انسان» پاسخ به یکی از پرسش‌های اساسی، به شمار نمی‌آید؟

- ا. انسان موجود است ☐ ب. انسان عالم است ☐ ج. انسان حیوان ناطق است ☐ د. انسان سفید پوست است ☐

۱۳. کدام مرحله از مراحل حل یک مسأله در دانش ریاضی، جزء مراحل تفکر به شمار نمی‌آید؟

- ا. بررسی اینکه آن مسأله جزء کدام دسته از مسائل ریاضی است ☐
 ب. بررسی فرمول‌های ریاضی برای انتخاب فرمول مناسب برای حل مسأله ☐
 ج. انتخاب فرمول مناسب برای حل مسأله ☐
 د. تطبیق فرمول مناسب بر مسأله مورد نظر برای حل آن مسأله ☐

۱۴. کدام مفهوم از جهت جزئی یا کلی بودن با بقیه متفاوت است؟

- ا. کسی که نه زاده و نه زاییده شده است ☐ ب. این برگه ☐
 ج. کسی که تنها از مادر متولد شده ☐ د. کوه طلا ☐

۱۵. در صورت صادق بودن رابطه «الف × ب» کدام گزینه قطعاً صحیح است؟

- ا. لا شیء من «لا ب» «لا الف» ☐ ب. بعض «لا الف» «ب» ☐
 ج. بعض «لا الف» «لا ب» ☐ د. بعض «لا ب» «لا الف» ☐

۱۶. کدام گزاره از قبیل قضایای «مهمله» نیست؟

- ا. ناطق فصل است ☐ ب. رئیس قوم خادمشان است ☐
 ج. مؤمن دروغ نمی‌گوید ☐ د. سرعت در قضاوت، عادلانه نیست ☐

۱۷. با توجه به انحصار ناطقیت در انسان، ناطق برای حیوان چیست؟

- ا. عرض خاص ☐ ب. فصل ☐
 ج. مقوم ☐ د. عرض لازم ☐

۱۸. کدام گزینه نتیجه استدلال زیر است؟

دیوار کلی است / هر دیواری ناشفاف است / پس:

- ا. کلی ناشفاف است ☐ ب. برخی از کلی‌ها ناشفاف‌اند ☐
 ج. این قیاس عقیم است ☐ د. برخی ناشفاف‌ها کلی‌اند ☐

۱۹. گفته می‌شود که هر شیء چهار نحوه وجود دارد. کدام گزینه در مورد این وجودات صحیح است؟

- ا. وجود ذهنی یک شیء، ممکن است مطابق وجود عینی‌اش باشد یا نباشد ☐
 ب. مفهومی که در ذهن داریم، خود به یک اعتبار وجود خارجی است ☐
 ج. اگر شیئی وجود خارجی نداشته باشد، حتماً وجود ذهنی هم ندارد ☐
 د. هر شیئی الزاماً، بالفعل هر ۴ نحوه وجود را دارد ☐

۲۰. کدام قضیه متناقض قضیه «همواره یا عدد زوج است یا عدد فرد است» است؟

- ا. گاهی یا عدد زوج نیست یا عدد فرد نیست ☐
 ب. چنین نیست که یا گاهی عدد زوج است یا گاهی عدد فرد است ☐
 ج. گاهی چنین نیست که یا عدد زوج است یا عدد فرد است ☐
 د. همواره، چنین نیست که اگر عدد زوج باشد فرد نباشد ☐

۲۱. در چه صورت دو قضیه متناقض نیستند؟

- ا. اتحاد در شرط داشته باشند ☐ ب. اتحاد در مکان و زمان داشته باشند ☐
 ج. اتحاد در کم و کیف داشته باشند ☐ د. اتحاد در قوه و فعل داشته باشند ☐

۲۲. نتیجه قیاس مقابل چیست؟ کبری: هر انسانی ماشی است. صغری: همه انسان‌ها حیوانند.

- ا. برخی ماشی‌ها حیوانند ☐ ب. برخی حیوانات ماشی‌اند ☐
 ج. همه حیوان‌ها ماشی‌اند ☐ د. همه ماشی‌ها حیوانند ☐

۲۳. کدام گزینه با توجه به تقسیم لفظ به «مختص، مشترک، منقول، مرتجل، حقیقت و مجاز» صحیح است؟

- ا. لفظ مشترک نمی‌تواند معنای مجازی داشته باشد؛ چون قسیم مجاز است ☐ ب. لفظ مختص نمی‌تواند معنای مجازی داشته باشد، چون در این صورت دارای دو معنا می‌شود ☐
 ج. لفظ منقول نمی‌تواند بیش از یک معنا داشته باشد؛ چون قسیم مشترک است ☐ د. یک لفظ مختص می‌تواند به مرور تبدیل به مشترک لفظی شود ☐

۲۴. در کدام گزینه، حمل به کار رفته در قضیه به درستی تبیین نشده است؟

- ا. مفرد مفرد است. (به حمل شایع در ناحیه حمل) ☐ ب. انسان به حمل شایع، مصداق مفهوم حیوان است ☐
 ج. مفهوم جزئی به حمل اولی، کلی نیست ☐ د. کلی به حمل شایع، کلی است ☐

* رابطه یک مفهوم کلی با

۲۵. کدام گزینه مناسب برای پر کردن جای خالی نیست؟

- ا. عرض لازم، باید تساوی باشد ☐ ب. عرض مفارقت، می‌تواند تساوی باشد ☐
 ج. عرض خاصش، می‌تواند تساوی باشد ☐ د. عرض عامش، می‌تواند عموم و خصوص من وجه باشد ☐

۲۶. اختلاف دو قضیه به گونه‌ای که تنها از کذب یکی به صدق دیگری برسیم، چه نام دارد؟

- ا. تضاد ☐ ب. تناقض ☐ ج. تداخل ☐ د. دخول تحت التضاد ☐

۲۷. کدام گزینه درباره «بدیهی» صحیح است؟

- ا. هر امر بدیهی، برای هر انسانی معلوم است ☐ ب. هر امر مجهولی که دانسته شود (معلوم شود) تبدیل به بدیهی می‌شود ☐
ج. هر امر بدیهی به سادگی قابل درک است، هر چند فعلاً برای ما مجهول باشد ☐ د. امر بدیهی ممکن است قابل تفکر نیز باشد ولی نیازی به تفکر ندارد ☐

۲۸. میان دو مفهوم «اتومبیل» و «چرخ اتومبیل» چه نسبتی برقرار است؟

- ا. تساوی ☐ ب. عموم و خصوص مطلق ☐ ج. عموم و خصوص من وجه ☐ د. تباین ☐

۲۹. تعریف علم در قالب «حضور صورة الشيء عند العقل» شامل کدام گزینه می‌شود؟

- ا. علم حضوری ☐ ب. تصدیق یقینی غیر مطابق با واقع ☐ ج. گزاره مشکوک ☐ د. تصدیق ظنی مطابق با واقع ☐

۳۰. کدام قضیه «شخصیه» است؟

- ا. «بیروی از ولایت» شعار همه ماست ☐ ب. فرد فرد جامعه باید تلاش کنند ☐ ج. کسی به اسم علی، فراوان یافت می‌شود ☐ د. فرد دانا تواناست ☐

۳۱. کدام گزینه درباره «دخول تحت التضاد» صحیح است؟

- ا. دو قضیه‌ای که موضوع آنها یکسان و محمولشان متفاوت باشد ☐ ب. دو قضیه‌ای که محمول آنها یکسان و موضوعشان متفاوت باشد ☐
ج. دو قضیه‌ای که سور جزئی دارند اما در کیف متفاوت‌اند ☐ د. دو قضیه‌ای که در کم متفاوت و در کیف یکسان باشند ☐

۳۲. اگر تمام قواعد منطقی را به صورت برنامه‌نویسی شده به هوش مصنوعی بدهیم، برنامه حاصل‌شده، کدام موارد را نمی‌تواند از یکدیگر تشخیص دهد؟

- ا. تصور یا تصدیق بودن یک قضیه ☐ ب. تصور بدیهی از تصور نظری ☐ ج. تصور معلوم از تصور مجهول ☐ د. تصور کلی از جزئی ☐

۳۳. اگر سلسله انواع و سلسله اجناس، هر کدام شش عضو داشته باشند، چند عضو می‌توان یافت که هم نوع متوسط و هم جنس متوسط باشند؟

- ا. دو ☐ ب. سه ☐ ج. چهار ☐ د. پنج ☐

۳۴. کدام گزینه در باره «جایگاه منطق» صحیح است؟

- ا. منطق اصل عمل تفکر را به انسان می‌آموزد ☐
ب. منطق همه راه‌های صحیح تفکر و همه راه‌های جلوگیری از خطای در تفکر را می‌آموزد ☐
ج. منطق ارسطویی مکتوب‌شده منطق درونی انسان است، نه امری جعلی و ساختگی ☐
د. منطق ارسطویی تنها از صورت و ساختار تعریف و استدلال بحث می‌کند و به مواد تعریف و استدلال توجهی ندارد ☐

۳۵. دو مفهوم «سفید» و «سفیدی» متواطی‌اند یا مشکک؟

- ا. اولی متواطی و دومی مشکک ☐ ب. اولی مشکک و دومی متواطی ☐ ج. هر دو مشکک ☐ د. هر دو متواطی ☐

۳۶. کدام مورد از قضایای یقینی شمرد نمی‌شود؟

- ا. محسوسات ☐ ب. مجربات ☐ ج. متواترات ☐ د. مسلّمات ☐

۳۷. کدام گزینه درباره لفظ «نعمه الله» غلط است؟

- ا. اگر ترکیب اضافی باشد، مرکب ناقص تقییدی است ☐ ب. اگر اسم شخصی باشد (عَلَم باشد)، مفرد است ☐
ج. اگر شخصی این لفظ را در معنای مجازی «نقمت و نکبت» به کار ببرد، مرکب است ☐ د. اگر به عنوان صفت برای شیئی به کار رود، مفرد است ☐

۳۸. دلالت «مفهوم انسان» بر «افراد خارجی انسان» و دلالت لفظ «انسان» بر «مفهوم انسان»، دلالت است.

- ا. حقیقی، اعتباری ☐ ب. حقیقی، حقیقی ☐ ج. اعتباری، حقیقی ☐ د. اعتباری، اعتباری ☐

۳۹. نتیجه‌گیری جزئی از کلی کدام نوع حجت منطقی است؟

- ا. استقرای ناقص ☐ ب. استقرای تام ☐ ج. تمثیل ☐ د. قیاس ☐

۴۰. ماده قضیه «الخمسۃ لیست زوجاً» چیست؟

- ا. وجوب ☐ ب. امتناع ☐ ج. امکان خاص ☐ د. امکان عام ☐

۴۱. در «تمثیل» به وجه مشابهت میان «اصل» و «فرع» چه می‌گویند؟

- ا. جهت مشترک ☐ ب. حکم ☐ ج. جامع ☐ د. علت ☐

۴۲. کدام دلالت با بقیه متفاوت است؟

- ا. دلالت «عرش» بر «سلطنت» در آیه «الرحمن علی العرش استوی» ☐
 ب. دلالت «چای» بر «چای و قند» در جمله «چای بیاور» ☐
 ج. دلالت «خانه» بر «خانواده» در جمله «خانه‌خواب شدم» (در صورت از دست دادن اعضای خانواده) ☐ د. دلالت «ید» بر «قدرت» در آیه «وقالت اليهود یدالله مغلوله» ☐

* جزئی مفهومی است که صدقش بر کثیر ممتنع است و لو بالفرض.

۴۳. واژه «الفرض» در تعریف «جزئی» قید کدام کلمه است؟

- ا. مفهوم ☐ ب. ممتنع ☐ ج. صدق ☐ د. کثیر ☐

۴۴. قضیه «راهپیمایی کنندگان شهر قم در روز قدس بیش از پانصد هزار نفر بودند» از لحاظ موضوع چه نام دارد؟

- ا. طبیعی ☐ ب. شخصی ☐ ج. محصوره ☐ د. مهمله ☐

۴۵. در کدام گزینه نسبت بین «کلی» و «انسان» غلط است؟

- ا. مفهوم انسان نسبت به مفهوم کلی، جزئی اضافی است ☐
 ب. مفهوم انسان، نسبت به مفهوم کلی، اعم مفهومی است ☐
 ج. رابطه مفهوم کلی و مفهوم انسان از قبیل رابطه مفهوم و مصداق است ☐
 د. نسبت مصادیق مفهوم کلی و مصادیق مفهوم انسان عام و خاص مطلق است، چون هر انسانی کلی است ☐

۴۶. «حد اکبر» در قیاس اقترانی همان است.

- ا. موضوع صغری ☐ ب. محمول کبری ☐ ج. محمول یا تالی در نتیجه ☐ د. محمول کبری و نتیجه ☐

۴۷. اجتماع دو مفهوم متخالف در محل واحد

- ا. جایز نیست ☐ ب. جایز است اگر از ذوات باشند ☐ ج. جایز است اگر از صفات باشند ☐ د. جایز است اگر تخالف آنها در جنس باشد نه در نوع ☐

۴۸. دلالت بر مفهومی مغایر با موضوع^۱ له، چه دلالتی است.

- ا. مطابقی ☐ ب. التزامی یا تضمینی ☐ ج. التزامی ☐ د. تضمینی ☐

۴۹. کدام گزینه درباره انواع تعاریف، صحیح است؟

- ا. در تعریف رسم تامی، عرض خاص می‌تواند هر یک از عرض لازم یا مفارق باشد ☐
 ب. بهترین نوع تعریف، حد تام و پایین‌ترین نوع تعریف، رسم تام است ☐
 ج. تعریف حد تامی موجب تمییز ماهوی یک ماهیت از دیگر ماهیات می‌شود؛ اما تعریف رسمی موجب تمییز غیر ماهوی یک ماهیت از دیگر ماهیات می‌شود ☐
 د. تعریف انسان به «جسم نامی حساس متحرک بالارادة ناطق» تعریف حد تامی نیست؛ چون بیانگر جنس قریب نیست ☐

۵۰. در یک آزمون، از آزمون‌دهندگان خواسته‌اند که حمل به کار رفته در دو قضیه داده شده را تعیین کنند، رضا در پاسخ چنین نوشته است:

الف) عالم، عالم متقی است. پاسخ رضا: حمل اولی است. حمل موافات است. حمل وضعی است.

ب) هر چاقویی دارای خطر (به معنای خطرناک) است. پاسخ رضا: حمل شایع است. حمل اشتقاق است. حمل طبعی است.

اگر تعیین هر نوع از حمل، نیم نمره داشته باشد، به نظر شما، رضا از پاسخ خود چند نمره می‌گیرد؟

- ا. نیم نمره ☐ ب. ۱ و نیم نمره ☐ ج. ۲ نمره ☐ د. ۲ و نیم نمره ☐

موفق باشید